

Sygn. akt X Ga 67/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący Sędzia SO Leszek Guza

Sędzia SO Iwona Wańczura (spr.)

Sędzia SO Katarzyna Żymełka

Protokolant Grzegorz Kaczmarczyk

po rozpoznaniu w dniu **11 kwietnia 2014r.** w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa: **J. F.**

przeciwko: (...) **Spółce Akcyjnej w S.**

o zapłatę

i powództwa wzajemnego: (...) **Spółki Akcyjnej w S.**

przeciwko: **J. F.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 18 listopada 2013r.

sygn. akt VII GC 1771/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSO Katarzyna Żymełka

Sygn. akt X Ga 67/14

UZASADNIENIE

Powód J. F. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w S. kwoty 12.395,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania tytułem zapłaty części nieuiszczonego odszkodowania wraz z uznaną przez

pozwana należną powodowi kwotą holowania w wysokości 325,20 zł oraz kwotą wykonania transportu zewnętrznego w wysokości 2.070,40 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwana przyznała swoją odpowiedzialność względem powoda za szkodę i podniosła, że wypłaciła powodowi odszkodowanie w wysokości 57.000 zł. Pozwana uznała także zasadność należności z tytułu holowania i z tytułu poniesionych kosztów transportu zewnętrznego, jednakże kwoty te nie zostały wypłacone, a zaliczone w poczet niesłusznie wypłaconego podatku VAT.

Zdaniem pozwanej powód prowadzący działalność gospodarczą, będący płatnikiem podatku VAT miał możliwość odliczenia wartości podatku VAT.

Skoro zatem pozwana wypłaciła powodowi nienależną jej zdaniem kwotę 10.658,53 zł tytułem podatku VAT, złożyła przeciwko powodowi pozew wzajemny.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 11.095,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami, przesądżając jednocześnie zasadę, że koszty procesu ponosi pozwana. Ponadto Sąd Rejonowy oddalił powództwo główne w pozostałym zakresie oraz oddalił powództwo wzajemne.

Sąd Rejonowy uznał za bezsporną okoliczność zaistnienia zdarzenia drogowego, w wyniku którego uległ uszkodzeniu pojazd powoda, który w chwili zdarzenia objęty był ochroną ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej u pozwanej. Pozwana wypłaciła powodowi odszkodowanie w wysokości 57.000 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód poniósł szkodę w wysokości 65.700 zł, a pozwana nie wypłaciła odszkodowania w kwocie 8.700 zł oraz należności tytułem holowania w wysokości 325,20 zł i poniesionych kosztów transportu zewnętrznego w wysokości 2.070,40 zł.

Zdaniem Sądu Rejonowego żądanie pozwu okazało się zatem zasadnym w wysokości 11.095,60 zł, a powyżej tej kwoty okazało się niezasadne i zasługiwało na oddalenie.

Według Sądu Rejonowego w pozwie wzajemnym pozwana – powódka wzajemna nie udowodniła w sposób dostateczny zaistnienia okoliczności pozwalających przyjąć, że wypłacona powodowi wraz z odszkodowaniem kwota podatku VAT był mu nienależna.

W apelacji pozwana – powódka wzajemna zaskarżyła wyrok w zakresie, w jakim Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda określoną należność (pkt 1 wyroku) oraz w zakresie, w jakim Sąd Rejonowy oddalił powództwo wzajemne (pkt 3 wyroku).

Zaskarżonemu wyrokowi pozwana zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy, tj. art. 217 § 2 k.p.c. poprzez dopuszczenie dowodu spóźnionego, tj. dowodu z dokumentów i dowodu z przesłuchania powoda oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwana – powódka wzajemna nie udowodniła swojego roszczenia o zwrot podatku VAT.

Pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 11.095,60 zł i poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kwoty 10.658,53 zł wraz z kosztami procesu oraz o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanej w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego, uznając zarzuty apelacji za bezzasadne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej – powódki wzajemnej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok okazał się słuszny, oparty na prawidłowo poczynionych ustaleniach faktycznych i na zgodnej z zasadami interpretacji obowiązującego prawa, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i uznaje za własne.

Rozstrzygnięcie sporu w przedmiotowej sprawie sprowadziło się do ustalenia, czy odszkodowanie należne powodowi powinno być pomniejszone o podatek VAT, bo z tego względu na uwzględnienie zasługiwałoby powództwo wzajemne. Powyższe ustalenia miałyby również wpływ na wysokość wypłaconego już przez pozwaną odszkodowania.

Sąd Okręgowy podzielił pogląd, iż odszkodowanie za szkodę poniesioną przez podatnika podatku VAT na skutek zniszczenia rzeczy, ustalane według ceny rzeczy, nie obejmuje podatku VAT mieszczącego się w tej cenie w zakresie, w jakim poszkodowany może obniżyć należny od niego podatek o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu rzeczy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2007 r., sygn. akt III CZP 14/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 lutego 2007 r., sygn. akt I ACa 1179/06).

Przesłanką wypłaty odszkodowania bez powiększania go o podatek VAT jest zatem możliwość jego odliczenia.

Zgodnie z przepisem art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług poszkodowanemu – podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Poszkodowany powód miał możliwość odliczenia podatku VAT należnego i zapłaconego. Powód nie kwestionował faktu odliczenia podatku VAT, jako przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą. Powód przyznał, że jest podatnikiem podatku VAT i pomniejszył podatek naliczony o podatek należny przy zakupie przedmiotowego pojazdu.

Sąd Okręgowy podzielił natomiast stanowisko powoda prezentowane w toku postępowania.

Uznał Sąd Okręgowy za uzasadniony czołowy argument za bezzasadnością apelacji, który stanowiła okoliczność, co jest najistotniejsze w sprawie, że wartość odszkodowania wyliczona przez biegłego w sporządzonej w sprawie opinii wyliczona została w kwotach netto. Analiza treści opinii biegłego (k. 645-660) nie pozostawia żadnych wątpliwości w tej kwestii. Wszystkie wymienione w opinii wartości: wartość pojazdu przed szkodą, wartość pojazdu po szkodzie oraz wartość szkody zostały określone, jako kwoty netto. Biegły nie doliczył do wyliczonych wartości podatku VAT, a więc wartość szkody, wyliczona w kwocie netto to wartość jaką powód powinien był łącznie otrzymać od pozwanej tytułem odszkodowania za szkodę w pojeździe, bez powiększania jej o kwotę podatku VAT.

Dokonując analizy treści sporządzonych opinii Sąd Okręgowy nie stwierdził żadnych błędów ani uchybień biegłego. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy uznał ocenę przeprowadzonego dowodu z opinii biegłego, dokonaną przez Sąd I instancji za prawidłową. Dowód ten, został oceniony na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2000 r., sygn. akt I CKN 1170/98; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia

15 listopada 2002 r. o sygn. akt V CKN 1354/00). Na tej podstawie należało dokonać pozytywnej oceny przedmiotowego dowodu. Skoro opinia biegłego sądowego spełniała wszelkie wskazane powyżej kryteria należało uwzględnić dokonane w niej ustalenia i wzbogacić o nie zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do kwestionowania opinii biegłego.

Z tego względu uznał uwzględnione przez Sąd I instancji wartości, na podstawie sporządzonej opinii, za właściwe.

Za niesłuszny uznał Sąd Okręgowy zarzut pozwanej, że Sąd I instancji dopuścił spóźnione wnioski dowodowe powoda z dokumentacji, związanej

z dodatkowym wyposażeniem samochodu, złożonej na późniejszym etapie postępowania, tj. za pismem z dnia 9 kwietnia 2013 r. (k. 674-675) i wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania powoda, złożonego na rozprawie w dniu 26 września 2013 r. (k. 697-698).

Zgodnie z przepisem art. 217 § 2 k.p.c. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Skuteczność przedstawienia przez stronę, w tej fazie postępowania, nowych twierdzeń i nowych dowodów na ich poparcie będzie uwarunkowana uprawdopodobnieniem istnienia jednej z powyżej przytoczonych przesłanek, pozwalającej na wyłączenie rygoru pominięcia. Ocena sądu, czy strona powołała twierdzenia lub dowód we właściwym czasie, powinna być uwarunkowana tym, czy strona mogła i z uwagi na naturalny bieg procesu powinna była powołać twierdzenie lub dowód wcześniej ze względu na jego łączność z materiałem poprzednio zaprezentowanym. Sąd powinien zatem każdorazowo dokonywać oceny, czy twierdzenia o okolicznościach faktycznych oraz dowody na ich poparcie są zgłaszane przez strony bez zwłoki.

Zdaniem Sądu Okręgowego, dopuszczając dowody zawnioskowane przez powoda, Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny co zgłoszenia tych dowodów później aniżeli w pozwie czy też w odpowiedzi na pozew wzajemny. Według Sądu Okręgowego Sąd I instancji słusznie uznał przedmiotowe wnioski dowodowe za złożone o czasie. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że wniosków dowodowych powoda nie można uznać za spóźnione. Wniosek o dopuszczenie dowodu z dokumentów, który kwestionuje pozwana, był reakcją powoda na ustalenia poczynione w opinii biegłego. Powód nie mógł znać wcześniej, np. na etapie składania pozwu czy też odpowiedzi na pozew wzajemny, treści opinii biegłego, a zgłoszenie wniosków dowodowych w piśmie procesowym, w którym powód ustosunkowuje się do opinii biegłego, nie mogło być uznane za spóźnione na tym etapie postępowania. Powód dopiero poprzez treść opinii biegłego, którą kwestionował i którą za pomocą złożonych dokumentów usiłował skorygować, był zmuszony do złożenia powyższego wniosku dowodowego.

Wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z przesłuchania powoda okazał się reakcją powoda na nowe zarzuty pozwanej, zgłoszone na rozprawie z dnia 26 września 2013 r.

Uwzględniając powyższe, Sąd I instancji prawidłowo uznał, że powód zgłosił przedmiotowe wnioski dowodowe we właściwym czasie, co pozwoliło na wyłączenie rygoru pominięcia tych wniosków.

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie przepisu art. 385 k.p.c., apelacja dotycząca powództwa głównego, jak i powództwa wzajemnego została oddalona.

Konsekwencją rozstrzygnięcia głównego okazało się rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania odwoławczego, które oparto na przepisie art. 98 w zw. z art. 108 k.p.c.

Pozwana, którzy przegrała proces zobowiązana została do zwrotu powodowi jego kosztów.

Na koszty poniesione przez powoda w toku postępowania odwoławczego złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 1.200 zł.

Wysokość zasądzonego wynagrodzenia w postępowaniu apelacyjnym Sąd ustalił w oparciu o § 2 ust. 1 i 2 i § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163 poz. 1349 z późn. zm.).

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSO Katarzyna Żymelka